

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФУНДАМЕНТАЛЬНА ФАХОВА ПІДГОТОВКА
для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітньо-професійна програма

06 «Журналістика»
061 «Журналістика»
перший, бакалавр
*журналістика та соціальна комунікація,
видавнича діяльність і медіаредагування,
медіапродюсування, реклама та зв'язки
з громадськістю*
обов'язкова

вид дисципліни

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	1-3
Кількість кредитів ECTS	12
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	іспит

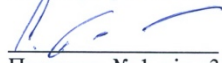
Пролонговано: на 2021/2022 н.р. В.М. Корилес (підпис, ПІБ, дата) «31» серпня 2021р.
на 2022/2023 н.р. В.М. Корилес (підпис, ПІБ, дата) «29» серпня 2022 р.

КИЇВ – 2020

Розробники: Різун Володимир Володимирович, доктор філологічних наук, професор, директор Інституту журналістики; Бондар Юрій Володимирович, кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри соціальних комунікацій.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних комунікацій

 (Бондар Ю. В.)
Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії (Волобуєва А. М.)

1. Мета дисципліни:

Метою вивчення дисципліни «Фундаментальна фахова підготовка» є здобуття базисних знань із теорії та історії журналістики та соціальних комунікацій, формування здатності застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у професійній діяльності журналіста.

У результаті опанування дисципліною студенти вмітимуть передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати __ спеціальні вимоги відсутні

2. Вміти __ спеціальні вимоги відсутні

3. Володіти елементарними навичками:

- роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією;
- з пошуку і опрацювання інформаційних джерел у глобальних комп'ютерних мережах;
- збирання, зберігання, використання та поширення інформації.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна покликана сформувати комплексне уявлення про журналістику в системі соціальних комунікацій, надати теоретико-практичні знання щодо специфіки журналістського фаху, забезпечити розуміння студентами сутності журналістської діяльності у всій її багатоаспектності.

Дисципліна викладається протягом трьох семестрів в обсязі 12 кредитів ECTS. Передбачено 3 змістових модулі. У кінці першого семестру підсумковий контроль – *залік*, у кінці другого семестру – *залік*. Завершується дисципліна у третьому семестрі *іспитом*.

4. Завдання (навчальні цілі):

- сформувати поняття про журналістику в системі соціальних та масової комунікацій;
- ознайомити з основними положеннями теорії масової комунікації та інформації, теорії журналістики;
- розглянути специфіку телерадіомовлення;
- виробити на теоретичному і практичному рівнях навички й уміння застосовувати і дотримуватися професійних стандартів;
- сформувати необхідну у професійній діяльності систему знань із питань медіазаконодавства;
- ознайомити з медіатехнологіями, з формами і методами медіадосліджень;
- сформувати поняття про медіааудиторію і форми взаємодії з нею;
- ознайомити з історією фаху та журналістики

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК07(ЖСК)*. Здатність застосовувати знання про суспільні проблеми, конфлікти, гібридні війни у своїй професійній діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною

5.1. Результати навчання у першому семестрі:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумко вій оцінці з дисциплі ни
Код	Результат навчання			
Знати і розуміти:				
1.1	Поняття про соціальні комунікації, масову комунікацію, учасників масового спілкування, роль журналістів у середовищі масового спілкування поряд із іншими учасниками цього процесу	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, контрольна робота	15
1.2	Поняття про маси, види впливу на маси, масовий вплив та його результати	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, контрольна робота	15
1.3	Розвиток науки про масову комунікацію	Самостійна робота	Контрольна робота	10
Уміти:				
2.1	Розрізняти учасників масового спілкування за функціями, завданнями, методами, засобами праці тощо	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота	15
2.2	Робити зіставний аналіз теорій масової комунікації	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота	15
Комунікація:				
3.1	Відстоювати свою професійну точку зору щодо місця і ролі своєї професії в структурі масового спілкування	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота	10
3.2	Пояснювати, чому представники суміжних професій працюють в одному середовищі, але кожен займається своєю справою або починають підміняти одне одного	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота	10
Автономність та відповідальність:				

* можлива, супровідна відповідність компонента ОПП компетентності

4.1	Могти правильно організувати свою працю, користуватися відповідною своїй професії технологією праці	Практичне заняття, самостійна робота	письмова робота	10
	Разом			100

5.2. Результати навчання у другому семестрі:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсото к у підсумк овій оцінці з дисцип ліни
Ко д	Результат навчання			
	Знати і розуміти:			
1.1	Теоретичні засади журналістського фаху. Практичні/творчі аспекти професії журналіста. Особливості і характеристики різних видів медіа. Сучасний стан і тенденції розвитку медіасфери України	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, контрольна робота	10
1.2	Особливості підготовки та написання матеріалів різних жанрів: аналітичних, художньо-публіцистичних, сатирично-гумористичних	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, контрольна робота	10
1.3	Специфіку роботи журналіста в телерадіоефірі	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, контрольна робота	10
1.4	Професійні стандарти журналістики	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, контрольна робота	10
	Уміти:			

2.1	Оперувати поняттями та термінами проблематики навчальної дисципліни	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії	15
2.2	Збирати, накопичувати і опрацьовувати відомості, необхідні для підготовки інформаційного контенту	Практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	15
Комунікація:				
3.1	Презентувати результати проведених досліджень, логічно і аргументовано відстоювати свою позицію	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота	10
3.2	Уміти працювати в команді, виявляти ініціативу, генерувати і пропонувати ідеї для публікацій	Практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	10
Автономність та відповідальність:				
4.1	Самостійно опрацьовувати матеріал, готувати завдання на запропоновані теми	Практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, письмова робота	10
Разом				100

5.3. Результати навчання у третьому семестрі:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати і розуміти:				
1.1	Основні події, факти, постаті журналістики	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, іспит	5
1.2	Нормативно-правові документи, що регулюють діяльність в інформаційній сфері	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, іспит	10
1.3	Поняття про медіааудиторію і форми взаємодії з нею	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, іспит	10
1.4	Базисну теорію і практику медіатехнологій	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота, іспит	5

ПР19 (ЖСК)* Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи наук про суспільні проблеми, конфлікти, гібридні війни	+	+		+						
--	---	---	--	---	--	--	--	--	--	--

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1-1.3 у 1-му; 1.1-1.4 у 2-му семестрі; 1.1-1.5 у 3-му семестрі), що складає 40% від загальної оцінки, та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.2); (комунікація 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1), що складає 60% загальної оцінки.

Схема формування оцінки в 1 семестрі

У першому семестрі дисципліна структурно складається з одного модуля: ЗМ1 «Журналістика та масова комунікація». За підсумками першого семестру студент може набрати максимально 100 балів і отримати залік.

1 Модуль

Категорії видів робіт (завдань):

Завдання практичних занять (усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота) – 70% (коефіцієнт – 0,7).

Контрольна робота за матеріалами самостійної роботи (тест) – 10% (коефіцієнт –

* можлива, супровідна відповідність компонента ОПП результату навчання

0,1).

Підсумкова контрольна робота (тест) – 20% (коефіцієнт – 0,2).

Підсумкові бали: 1 модуль дорівнює 100 балам.

- семестрове оцінювання:

Кожне завдання з усіх категорій оцінюється за 100-бальною шкалою. Отримані бали за завдання певної категорії множаться на коефіцієнт, встановлений для цієї категорії. Якщо в межах категорії виконано кілька завдань, то бали за кожне завдання сумуються і середній бал множиться на коефіцієнт цієї категорії.

Загальна оцінка під час навчального періоду складається із балів, отриманих за усні відповіді, участь у дискусіях, письмові роботи, контрольну роботу за матеріалами самостійної роботи, підсумкову контрольну роботу. Усі ці види робіт за семестр мають у підсумку:

Змістовий модуль 1 «Журналістика та масова комунікація»

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
		Мах. – 100 балів
Усні відповіді, участь у дискусії, письмова робота	8 x 60 = 480 б. з урахуванням коефіцієнту 0,7 – 42 б. (480/8 x 0,7)	8 x 100 = 800 б. з урахуванням коефіцієнту 0,7 – 70 б. (800/8 x 0,7)
Контрольна робота за матеріалами самостійної роботи (тест)	1 x 60 = 60 б. з урахуванням коефіцієнту 0,1 – 6 б. (60/1 x 0,1)	1 x 100 = 100 б. з урахуванням коефіцієнту 0,1 – 10 б. (100/1 x 0,1)
Підсумкова контрольна робота (тест)	1 x 60 = 60 б. з урахуванням коефіцієнту 0,2 – 12 б. (60/1 x 0,2)	1 x 100 = 100 б. з урахуванням коефіцієнту 0,2 – 20 б. (100/1 x 0,2)
Загальні бали за період навчання	60	100

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент за семестр – 100 балів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу протягом семестру з урахуванням контрольної роботи за матеріалами самостійної роботи і підсумкової контрольної роботи за матеріалами лекцій. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

	Змістовий модуль	Підсумкова оцінка
Мінімум	60	60
Максимум	100	100

Студенти, які набрали у семестрі сумарно меншу кількість балів, ніж 60, для одержання заліку виконують завдання, програмно передбачені у Classroom.

Якщо студент не з'явився на підсумкову контрольну роботу, він отримує кількість балів за інші види робіт. Сума балів має становити не менше 60.

Схема формування оцінки в 2 семестрі

У другому семестрі дисципліна структурно складається з одного модуля: ЗМ2 «Теорія і практика журналістики». За підсумками другого семестру студент може набрати максимально 100 балів і отримати залік.

1 Модуль

Завдання практичних занять (усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота) – 48/80 балів.

Підсумкова контрольна робота (тест) – 12/20 балів.

Підсумкові бали: 1 модуль дорівнює 100 балам.

- семестрове оцінювання:

Кількість балів під час навчального періоду формують бали, отримані здобувачем у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка під час навчального періоду складається із балів, отриманих за усні відповіді, участь у дискусіях, письмові роботи, підсумкову контрольну роботу. Усі ці види робіт за семестр мають у підсумку:

Змістовий модуль 2 «Теорія і практика журналістики»

Види робіт	Кількість балів за період навчання							
					Мах. – 100 балів			
	Тематичні блоки							
	теорія ж-ки	жанри преси	теле-радіо	проф-стандарти	теорія ж-ки	жанри преси	теле-радіо	проф-стандарти
	48 б.				80 б.			
	10 б.	10 б.	18 б.	10 б.	16 б.	16 б.	32 б.	16 б.
усна відповідь, участь у дискусії	2 x 2 б. = 4 б.	2 x 2 б. = 4 б.	4 x 1,5б. = 6 б.	2 x 2 б. = 4 б.	2 x 3 б. = 6 б.	2 x 3 б. = 6 б.	4 x 3 б. = 12 б.	2 x 3 б. = 6 б.
письмова робота	2 x 3 б. = 6 б.	2 x 3 б. = 6 б.	4 x 3 б. = 12 б.	2 x 3 б. = 6 б.	2 x 5 б. = 10 б.	2 x 5 б. = 10 б.	4 x 5 б. = 20 б.	2 x 5 б. = 10 б.
підсумкова контрольна робота (тест)	1 x 20 = 12 б.				1 x 20 = 20 б.			

Загальні бали за період навчання	60	100
---	----	-----

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент за семестр – 100 балів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу протягом семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи (тесту) за матеріалами лекцій. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

	Змістовий модуль	Підсумкова оцінка
Мінімум	60	60
Максимум	100	100

Студенти, які набрали у семестрі сумарно меншу кількість балів, ніж 60, для одержання заліку отримують можливість до початку сесії доскласти завдання практичних занять і/або написати додаткову контрольну роботу (тест) за темами змістового модуля.

Якщо студент не набрав мінімальну кількість балів (60) і не з'явився на підсумковий контроль, у поточній рейтинговій відомості зазначається «не з'явився» та виставляється «0» балів. Студент, який з поважної причини пропустив КР, зобов'язаний надати відповідний документ, і викладач, за погодженням з дирекцією Інституту журналістики, призначає нову дату проведення КР.

Схема формування оцінки в 3 семестрі

У третьому семестрі дисципліна структурно складається з одного модуля: ЗМЗ «Історія, стан та тренди журналістики». За підсумками другого семестру студент може набрати максимально 100 балів: 60 балів – робота в семестрі, 40 балів – іспит.

1 Модуль

Завдання практичних занять (усна відповідь, участь у дискусіях, письмова робота) – 30/50 балів.

Науково-дослідна робота (підготовка проєкту наукової статті) – 6/10 балів.

Підсумкові бали: 1 модуль дорівнює 60 балам. Іспит – 26/40 балів.

- семестрове оцінювання:

Кількість балів під час навчального періоду формують бали, отримані здобувачем у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка під час

навчального періоду складається із балів, отриманих за усні відповіді, участь у дискусіях, письмові роботи, науково-дослідну роботу. Усі ці види робіт за семестр мають у підсумку:

Змістовий модуль 3 «Теорія і практика журналістики»

Види робіт	Кількість балів за період навчання									
	Мах. – 60 балів									
	Тематичні блоки									
	ІЖ	МА	МТ	МР	МД	ІЖ	МА	МТ	МР	МД
	6 б.	6 б.	6 б.	6 б.	12 б.	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	20 б.
усна відповідь, участь у дискусії, письмова робота	2х 3б. = 6	5х 1.2б. =6	2х2 б. =4; 2х 1б. =2	2х 2 б. =4; 2х 1б. =2	5х 1.2б. =6	2х 5б. =10	5х 2б. =10	2х 3б. =6; 2х 2б. =4	2 х 3б. =6; 2 х 2б. =4	5 х 2б. =10
НДР (підготовка проекту наукової статті)					1х6 б. = 6					1х10б. = 10
Загальні бали за період навчання	36					60				

Підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – іспит;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент за семестр – 100 балів.

	Змістовий модуль	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

Іспит складається з виконання двох видів завдань:

- тест на 30 запитань: за тематичними блоками Історія журналістики (5 запитань), Медіадослідження (5 запитань), Медіааудиторія (10 запитань), Медіарегулювання (10 запитань); кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (разом 30);

- письмової частини: відповіді на два запитання відкритого типу (за темами блоку Медіатехнології), кожне з яких оцінюється у 5 балів (разом 10).

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час іспиту – 40.

Умови допуску до іспиту:

Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум* – 20 балів (*рекомендований мінімум* складає 36 балів), для отримання допуску до іспиту матимуть можливість до початку сесії доскласти завдання практичних занять і/або написати контрольну роботу (тест) за темами змістового модуля.

7.2. Організація оцінювання

Дисципліна викладається протягом 3-х семестрів і поділена на 3 змістових модулів. Кожен змістовий модуль включає в себе лекції, практичні заняття, самостійну роботу, а також підсумкові контрольні роботи – у 1 і 2 семестрах і науково-дослідну роботу – у 3-му семестрі. Підсумкові форми оцінювання – залік (у 1 і 2 семестрах), іспит (у 3-му семестрі).

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у формі семестрового оцінювання (практичні заняття, самостійна робота, підсумкові контрольні роботи, науково-дослідна робота) та виконання завдань, програмно передбачених у Google Classroom (у 1 семестрі), контрольних робіт і доскладання завдань практичних занять (у 2 і 3 семестрах), якщо студент не набрав необхідної кількості підсумкових балів – 60.

Успішне виконання завдання (практичні заняття, самостійна робота, контрольна робота, науково-дослідна робота) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Організація оцінювання у першому семестрі.

Критерії оцінювання:

Максимальна кількість балів за кожне практичне заняття – 100 балів, що складаються з таких компонентів:

- підготовка тематичних матеріалів (20 балів):
 - повнота розкриття питання – 5 б.
 - логічність і послідовність викладу думки – 5 б.
 - уміння добирати приклади – 5 б.
 - уміння робити висновки/узагальнення – 5 б.
- підготовка підсумкових матеріалів за результатами обговорень на занятті (20 балів):
 - точність і повнота виконання завдання – 5 б.
 - логічність і послідовність викладу матеріалу – 5 б.
 - уміння робити висновки/узагальнення – 5 б.
 - орфографічна, стилістична та пунктуаційна грамотність – 5 б.

До балів, сумарно отриманих за виконання завдань, додаються 60 балів за участь у практичному занятті. Відповідно максимально можна отримати 100 балів, мінімально 60, якщо усі завдання виконано неправильно, тобто виставляються бали тільки за участь.

Наприкінці семестру проводиться підсумкова контрольна робота у вигляді тесту на лекції.

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи:

- підсумкова контрольна робота (тест) складається з 40 завдань, кожна правильна відповідь – 1 бал, разом 40 балів. До балів, сумарно отриманих за тест, додаються 60 балів за участь у тесті. Відповідно максимально можна отримати 100 балів, мінімально 60, якщо усі завдання виконано неправильно, тобто виставляються бали тільки за участь;

- підсумкова контрольна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 45 хвилин.

Контрольна робота за матеріалами самостійної роботи у вигляді тесту проводиться на останньому практичному занятті.

Критерії оцінювання контрольної роботи за матеріалами самостійної роботи:

- контрольна робота (тест) складається з 40 завдань, кожна правильна відповідь – 1 бал, разом 40 балів. До балів, сумарно отриманих за тест, додаються 60 балів за участь у тесті. Відповідно максимально можна отримати 100 балів, мінімально 60, якщо усі завдання виконано неправильно, тобто виставляються бали тільки за участь;

- контрольна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 45 хвилин.

Усі семестрові роботи мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google Classroom у робочий час. Робота здається не пізніше 7 календарних днів, відведених на її виконання. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив практичне заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення заняття.

Шкала відповідності оцінок:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

Організація оцінювання у другому семестрі.

Семестрова робота (задіяні викладачі відповідно до своїх тем розробляють завдання до практичних занять).

Критерії оцінювання:

Усна відповідь, участь у дискусії (мак. 3 бали):

- повнота висвітлення змісту питання – 1 б.
- логіка побудови відповіді – 1 б.
- уміння добирати приклади – 0,5 б.
- уміння робити висновки/узагальнення – 0,5 б.

Письмова робота (мак. 5 балів):

- точність і повнота виконання завдання – 1 б.
- логічність, цілісність, послідовність викладу матеріалу – 1 б.
- інформативна насиченість – 1 б.
- оформлення/презентація роботи – 1 б.
- орфографічна, стилістична та пунктуаційна грамотність – 1 б.

Наприкінці семестру проводиться підсумкова контрольна робота за матеріалами лекцій у вигляді тесту.

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи:

а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожна правильна відповідь дає 2 бали); максимальна кількість балів – 20;

в) робота виконана охайно, допускаються лише дві можливості зміни вже зазначеного варіанту (всі наступні «відновлення» вважаються помилкою);

г) контрольна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Додаткова контрольна робота у вигляді тесту (для тих студентів, які набрали у семестрі сумарно меншу кількість балів, ніж 60).

Критерії оцінювання додаткової контрольної роботи:

а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожна правильна відповідь дає 2 бали); максимальна кількість балів – 20;

в) робота виконана охайно, допускаються лише дві можливості зміни вже зазначеного варіанту (всі наступні «відновлення» вважаються помилкою);

г) контрольна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Усі семестрові роботи мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google Classroom у робочий час. Робота здається не пізніше 7 календарних днів, відведених на її виконання. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив практичне заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення заняття.

Шкала відповідності оцінок:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

Організація оцінювання у третьому семестрі.

Семестрова робота (задіяні викладачі відповідно до своїх тем розробляють завдання до практичних занять).

Критерії оцінювання:

Кожне завдання з тематичного блоку Історія журналістики максимально оцінюється у 5 балів:

5 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

4 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

3 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

2 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками;

1 б. – виконано майже неправильно;

0 б. – виконано неправильно або не виконано взагалі.

Кожне завдання з тематичного блоку Медіааудиторія максимально оцінюється у 2 бали:

2 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

1,5 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

0,5 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками;

0 – виконано неправильно або не виконано взагалі.

Кожне завдання з тематичного блоку Медіадослідження максимально оцінюється у 2 бали:

2 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

1,5 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

0,5 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками;

0 – виконано неправильно або не виконано взагалі.

Завдання з тематичного блоку Медіарегулювання оцінюються таким чином:

2 завдання – максимально по 3 бали:

3 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

2,5 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

2 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками.

0 – виконано неправильно або не виконано взагалі.

2 завдання – максимально по 2 бали:

2 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

1,5 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

0,5 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками;

0 – виконано неправильно або не виконано взагалі.

Завдання з тематичного блоку Медіатехнології оцінюються таким чином:

2 завдання – максимально по 3 бали:

3 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

2 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1,5 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками;

0 – виконано неправильно або не виконано взагалі.

2 завдання – максимально по 2 бали:

2 б. – робота виконана бездоганно та презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на усі поставлені питання;

1,5 б. – робота виконана за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками, презентується на парі, студент вільно орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

1 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок, студент орієнтується у матеріалі та відповідає на переважну більшість поставлених питань;

0,5 б. – виконано з зауваженнями й з мовними та/або правописними помилками;

0 – виконано неправильно або не виконано взагалі.

Науково-дослідна робота (підготовка проєкту наукової статті) максимально оцінюється у 10 балів:

7 б. – проєкт наукової статті виконано бездоганно;

6 б. – виконано за змістом бездоганно, але з мовними та/або правописними помилками;

- 5 б. – виконано з зауваженнями, але без мовних та/або правописних помилок;
- 4 б. – виконано з зауваженнями та з мовними та/або правописними помилками;
- 3 б. – виконано майже неправильно,
- 0 б. – не виконано взагалі.

Презентація роботи – 1,5 б.

Рецензія – 1,5 б.

Виконане завдання надсилаються в Google Classroom. Науково-дослідна робота не зараховується, якщо її зміст збігається з уже раніше перевіреними роботами здобувачів вищої освіти, а використання інших джерел – некоректні (не підкріплені посиланнями або не відповідають зазначеним ресурсам).

Критерії оцінювання контрольної роботи за темами модуля (для тих студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум* – 20 балів):

- а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожна правильна відповідь дає 2 бали) – максимальна кількість балів – 20;
- б) робота виконана охайно, допускаються лише дві можливі зміни вже зазначеного варіанту (всі наступні «відновлення» вважаються помилкою);
- в) контрольна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Критерії оцінювання іспиту:

Іспит складається з виконання двох видів завдань:

- тесту: відповідно до кількості правильних відповідей (кожна правильна відповідь дає 1 бал) – максимальна кількість балів – 30;

- письмової частини, яка складається з двох запитань відкритого типу, кожне з яких оцінюється у 5 балів (разом 10). Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час іспиту – 40.

Оцінювання письмової частини іспиту:

- відповідь на кожне запитання розраховується за такими критеріями (max. 5 балів):

- повнота розкриття питання – 1 б.
- логічність і послідовність викладу матеріалу – 1 б.
- вміння добирати приклади – 1 б.
- обґрунтованість висновків – 1 б.
- орфографічна, стилістична та пунктуаційна грамотність – 1 б.

Усі семестрові роботи мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google Classroom у робочий час. Робота здається не пізніше 7 календарних днів, відведених на її виконання. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив практичне заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення заняття.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent

90-100

Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, практичних занять і самостійної роботи

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
СЕМЕСТР 1				
Змістовий модуль 1. ЖУРНАЛІСТИКА ТА МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ				
1.	Тема 1. Журналістика та соціальна комунікація	2	2	5
2.	Тема 2. Поняття про масову комунікацію й інші види комунікації	2	2	4
3.	Тема 3. Учасники масового спілкування в умовах глобалізації систем масової комунікації	2	2	4
4.	Тема 4. Поняття про маси	2	2	5
5.	Тема 5. Роль журналістів в середовищі масового спілкування поряд із іншими учасниками цього процесу	2	2	4
6.	Тема 6. Види впливу на маси	2	2	4
7.	Тема 7. Масовий вплив та його результати <i>Підсумкова контрольна робота за матеріалами лекцій</i>	2	2	4
8.	<i>Контрольна робота за матеріалами самостійної роботи</i>		2	
	Усього у 1 семестрі	14	16	30
СЕМЕСТР 2				
Змістовий модуль 2. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ЖУРНАЛІСТИКИ				
1.	Тематичний блок «Теорія журналістики»			
2.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Предмет, завдання та термінологічний апарат дисципліни	2		3
3.	Тема 2. Історичні передумови виникнення журналістики	2		3
4.	Тема 3. Ідейно-теоретичні концепції (теорії) журналістики	2	2	4
5.	Тема 4. Види та типи журналістики	2		3
6.	Тема 5. Функції журналістики	2		3
7.	Тема 6. Принципи журналістики	4		3

8.	Тема 7. Результативність діяльності журналістики. Вплив медіа на аудиторію	4	2	4
9.	Тематичний блок «Жанри періодичної преси»			
10.	Тема 1. Специфіка аналітичних жанрів: функціональні, формотворчі особливості, родові ознаки	4	2	4
11.	Тема 2. Призначення та специфіка художньо-публіцистичних жанрів	2	2	4
12.	Тема 3. Функціональні, формотворчі особливості, родові ознаки сатирично-гумористичних жанрів	2		3
13.	Тематичний блок «Телерадіожурналістика»			
14.	Тема 1. Сучасний телевізійний простір України та місце телебачення в системі конвергентної журналістики сучасності	2	2	4
15.	Тема 2. Радіомовлення в системі конвергентної журналістики (пріоритетність емоційно-виражальних засобів та простота технологій)	2	2	4
16.	Тема 3. Аудіовізуальні медіа сервіси та традиційні лінійні телебачення та радіо – пріоритети, конкурентні переваги та змагальність.	2	2	3
17.	Тема 4. Інтернет як універсальний інструмент комунікації та платформа для аудіовізуального контенту	2	2	4
18.	Тематичний блок «Професійні стандарти»			
19.	Тема 1. Професійні стандарти: теорія і практика	2		3
20.	Тема 2. Професійні стандарти: точність і повнота інформації	2	2	4
21.	Тема 3. Професійні стандарти. Помилки контенту: причини і способи уникнення	1	2	4
22.	<i>Підсумкова контрольна робота за матеріалами лекцій ЗМ 2</i>	1		
	Усього у 2 семестрі	40	20	60
СЕМЕСТР 3				
Змістовий модуль 3. ІСТОРІЯ, СТАН ТА ТРЕНДИ ЖУРНАЛІСТИКИ				
1.	Тематичний блок «Історія журналістики» (ІЖ)			
2.	Тема 1. Періодизація становлення та розвитку української журналістики	2	2	4
3.	Тема 2. Українська журналістика періоду Другої світової війни та після її завершення (1939-1950)	2	2	4
4.	Тема 3. Рекламно-довідкова преса на території Східної України (XIX – поч. XX ст.)	2		3
5.	Тема 4. Від передісторії журналістики до історії зарубіжної журналістики XVII ст.	2		3
6.	Тема 5. Історія зарубіжної журналістики з XVII ст. по теперішній час	2		3
7.	Тематичний блок «Медіааудиторія» (МА)			
8.	Тема 1. Аудиторія медіа – загальна характеристика	2	2	3
9.	Тема 2. Реальна і потенційна аудиторія, її потреби і інтереси	2	2	4
10.	Тема 3. Сегментація аудиторії медіа	2	4	4

11.	Тема 4. Особливості дослідження аудиторії медіа	2	2	4
12.	Тематичний блок «Медіатехнології» (МТ)			
13.	Тема 1. Медіатехнології: основні терміни і поняття	2	2	3
14.	Тема 2. Різновиди медіатехнологій (технічні/змістові, класичні/інноваційні тощо)	2	2	4
15.	Тема 3. Технології впливу в рекламі	2	2	3
16.	Тема 4. Медіаманіпулювання. Технології і прийоми маніпуляцій у медіа	6	2	4
17.	Тематичний блок «Медіарегулювання» (МР)			
18.	Тема 1. Вступ до дисципліни	2		3
19.	Тема 2. Міжнародні угоди та національне законодавство галузі медіа	2	2	4
20.	Тема 3. Механізми провадження справ у Європейському Суді з прав людини в галузі медіа. Український досвід	2	2	4
21.	Тема 4. Правовий аспект захисту права на інформацію	2	2	4
22.	Тема 5. Кримінальна відповідальність за порушення законної професійної діяльності журналістів	2	2	3
23.	Тематичний блок «Медіадослідження» (МД)			
24.	Тема 1. Наука та наукові дослідження	4	2	3
25.	Тема 2. Наукова стаття, структурні елементи. Бібліографічний опис. Список використаних джерел	2	4	4
26.	Тема 3. Методи дослідження	2	2	4
27.	Тема 4. Анотація. Види анотацій	2	2	3
28.	<i>Науково-дослідна робота (підготовка проєкту наукової статті)</i>			1 2
	Усього у 3 семестрі	50	40	90

РАЗОМ:

Загальний обсяг: 360 год. (12 кредитів), у тому числі:

1 семестр – 60 год. (2 кредити); 2 семестр – 120 год. (4 кредити); 3 семестр – 180 год. (6 кредитів).

Лекції – 104 год. (1 семестр – 14 год.; 2 семестр – 40 год.; 3 семестр – 50 год.)

Практичні – 76 год. (1 семестр – 16 год.; 2 семестр – 20 год.; 3 семестр – 40 год.)

Самостійна робота – 180 год. (1 семестр – 30 год.; 2 семестр – 60 год.; 3 семестр – 90 год.)

9. Рекомендована література

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Основна:

1. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 “журналістика та інформація”. Київ: Видавничий центр “Просвіта”, 2008. 260 с.

2. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навчально-методичний посібник. Львів, 2015. 220 с.

3. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навч. посібник. Київ, 2010. 258 с.

4. Квіт С. Масові комунікації: підручник. 2-ге вид., виправл. і доп. Київ, 2018. 352 с.

5. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. Львів, 2010. 538 с.

6. Різун В. В. Маси. Текст лекцій. Київ: ВПЦ “Київський університет”, 2003. 150 с.

Додаткова:

1. Різун В. В. Загальна характеристика масовоінформаційної діяльності. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/lec/tmk/1.htm>

2. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/lec/tmk/2.htm>

3. Різун В. В. Розвиток науки про масову комунікацію в Інституті журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://journ.univ.kiev.ua/files/Rozvytok.pdf>

4. Різун В. В. Системи масової комунікації. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=3>

5. Lasswell H. D. The Structure and Function of Communication in Society // The Communication of Ideas / Ed. L. Bryson, L. V. Harber. N.-Y.: Harper and Brothers, 1948. 296 p.

6. McQuail Denis. Mass communication theory: an introduction / Denis McQuail. Sage Publications, 1994. 352 p.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Основна:

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. 184 с.

2. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. Київ, 2004. 203 с.

3. Єлісєвич Ю. П., Нагорняк М. В. Радіовиробництво: навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. В. Різуна. Київ, 2017. 302 с.

4. Журналістика та медіа: Довідник / З. Вайшенберг, Г. Й. Кляйнштойбер, Б. Пьорксен; пер. з нім. П. Демешко та К. Макеев; за заг. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. 529 с.

5. Журналістика: словник-довідник / Авт.-уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академвидав, 2013. 320 с.

6. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В.В. Різуна. Київ: Вид.-поліграф. центр "Київський університет", 2012. 352 с.

7. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Львів: ПАІС, 2004. 268 с.

8. Кобинець А. В. Газета – соціотворча структура й підприємство: навч. посіб. Київ, 2020. 237 с.

9. Крейг Р. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / пер. з англ. А. Іщенка. Київ: Києво-Могилянська академія, 2007. 324 с.

10. Кросмедіа: контент, технології, перспективи: колективна моногр. / за заг. ред. В.Е. Шевченко. Київ: Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2017. 234 с.

11. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: підручник. Київ: Знання, 2006. 628 с.

12. Михайлин І. Л. Основи журналістики: підручник. 5-те вид., переробл. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 496 с.

13. Москаленко А. З. Теорія журналістики. Київ, 1998. 336 с.

14. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / за заг. ред. В. Ф. Іванова; пер. з нім. В. Климченка. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 234 с.
15. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації. 2-ге вид., стер. Київ: Київський університет, 2008. 334 с.
16. Приступенко Т. О. Теорія журналістики. Київ, 2011. 203 с.
17. Радчик Р. В. Аналітичні жанри: навч. посіб. Київ: Дніпро, 2019. 236 с.
18. Телевізійна журналістика. Теорія і практика: навч. посібник для студентів ВНЗ, які навчаються за спец. «Журналістика» / А. В. Яковець; наук. ред. С. І. Даниленко. 2-е вид. Київ: Києво-Могилянська академія, 2009. 262 с.

Додаткова:

1. Аньєс І. Підручник із журналістики. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навч. посіб.: стандарти якості журналіст. практики / З. Вайшенберг, Ю. Ракерс; пер. з нім. В. Климченко, А. Баканов. Київ: Академія Української Преси; Київ: Центр вільної преси, 2004. 262 с.
3. Ла Рош, фон Вальтер. Вступ до практичної журналістики. Київ: АУП, 2005. 229 с.
4. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
5. Digital media: становлення новітньої комунікації: колект. монографія / за ред. М. М. Поплавського, Л. О. Кочубей. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020. 244 с.
6. Етичний кодекс КНУ. URL: <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>
7. Журналісти і Незалежність: Спогади. Свідчення. Документи. Київ: ВЦ «Академія», 2020. 400 с.
8. Кузнєцова О. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методики дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень. Львів, 1998. 375 с.
9. Кузнєцова О. Професійна етика журналіста. Львів, 2005. 375 с.
10. Михайлин І. Л. Журналістика. Словник-довідник / І. Л. Михайлин. Київ: «Академвидав», 2013. 320 с.
11. Посібник з верифікації цифрового контенту для висвітлення надзвичайних подій / під ред. К. Сільвермана, Ін-т Пойтнера. URL: http://verificationhandbook.com/downloads/verification.handbook_ua.pdf
12. Правила світу інформації: як українським медіа наблизитися до європейських стандартів: посіб. для журналістів / Л. Опришко, А. Сафаров, О. Чуранова. Київ: Рада Європи, 2019. 107 с.
13. Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті / Ужгород. нац. ун-т; авт.-уклад. Ю. М. Бідзілля. Ужгород: Закарпаття, 2007. 224 с.
14. Теремко В. І. Основні засади видавничого бізнесу: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2009. 136 с.
15. Шнайдер В., Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / пер. з нім. В. Климченко; за заг. ред. В. Іванова. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Основна:

1. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. Київ: Вид.-поліграф. центр "Київський університет", 2012. 352 с.
2. Європейська Конвенція з прав людини. Свобода вираження поглядів: Довідник з українського та європейського інформаційного законодавства / Укл. В. Ф. Іванов, Ю. Є. Зайцев. Київ: ЦВП, 2002. 309 с.
3. Історія журналістики (XVII-XX ст.): підруч. для студентів ВНЗ / І. Срібняк. Київ: Вид. дім «Києво-Могила акад.», 2013. 304 с.
4. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини XX ст.: структура, проблематика. Книга перша): навчальний посібник / С. А. Кость. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 264 с.
5. Короткий путівник Європейською конвенцією з прав людини. Київ: Фенікс, 2006. 192 с.
6. Кузнєцова О. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методики дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень. Львів, 1998. 375 с.
7. Кузнєцова О. Професійна етика журналіста. Львів, 2005. 375 с.
8. Міжнародні стандарти свободи слова. Збірник публікацій міжнародної організації «Артикль 19». Київ: Міленіум, 2003. 201 с.
9. Почепцов Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 316 с.
10. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2015. 497 с.
11. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності ЗМІ. Київ, 2004. 375 с.
12. Правовий самозахист журналістів. Київ: Геопринт, 2003. 98 с.
13. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Преса України, 2008. 144 с.
14. Свобода вираження поглядів у Європі. Прецедентна практика стосовно статті 10 Європейської конвенції з прав людини. Київ, 2007. 208 с.
15. Сидоренко Н. Історія української журналістики: особистості XIX-XX століть. Київ, 2012.
16. Чекмишев О. В. Основи журналістики: теорія і практика журналістського фаху: навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 199 с.

Додаткова:

1. Баум Г. Врятуйте фундаментальні права! Громадянська свобода проти божевілля безпеки / Полемічні нотатки. Київ: Центр вільної преси, 2016. 190 с.
2. Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2010. 432 с.
3. Бондар Ю. Третя комунікаційна: монографія. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 660 с.
4. Гороховський О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практичний посібник. Дніпро: ЛІРА, 2017. 133 с.
5. Золотухін Д. Ю. Біла книга спеціальних інформаційних операцій проти України 2014-2018. Київ, 2018. 384 с.

6. Іванова О., Мойсєєва О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії / під ред. О. Іванової. Київ: ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с.
7. Kolesnyk V. Analysis of the effectiveness of methods to expand the audience of the brand in its own media. URL: <http://baltijapublishing.lv/index.php/threeseas/article/view/1631/1650>
8. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. Київ: Книголав, 2019. 384 с.
9. Ліфтон Р. Д. Технологія «промивки мізків»: психологія тоталітаризму. Харків: Віват, 2016. 416 с.
10. Мащенко І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа: слов.-госарій термінів і виразів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. Г. Мащенко; Київ. міжнар. ун-т. Київ, 2007. 417 с.
11. Мороз О. Нація овочів? Як інформація змінює мислення і поведінку українців. Київ: Yakaboo Publishing, 2020. 288 с.
12. Оратаї журналістської ниви: Українські редактори, видавці, публіцисти: У 2 кн. Кн. 1 / М. М. Романюк; НАН України. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника. Наук.-дослід. центр періодики. Львів, 2002. 235 с.
13. Оратаї журналістської ниви: Українські редактори, видавці, публіцисти. У 2 кн. Кн. 2 / М. Романюк; НАН України. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника. Наук.-дослід. центр періодики. Львів, 2004. 238 с.
14. По той бік екрану. Аналіз медіаспоживання та дезінформації в українському інформаційному середовищі. Аналітичний звіт за результатами дослідження. Київ: «Детектор Медіа», 2021. 76 с. URL: https://detector.media/doc/images/news/archive/2021/188114/On_the_other_side_DM_final_UKR_WEB.pdf
15. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 260 с.
16. Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті / Ужгород. нац. ун-т; авт.-уклад. Ю. М. Бідзілля. Ужгород: Закарпаття, 2007. 224 с.
17. Ставлення населення до медіа та споживання різних типів медіа у 2021 році. Опитування USAID-Internews щодо споживання медіа. URL: <https://internews.in.ua/wp-content/uploads/2021/11/Opytuvannya-naselennya-do-media-ta-spozhyvannya-riznyh-typiv-media-2021.pdf>
18. Тарасюк П. Хто наступний?: Нариси про журналістів України, котрі загинули у постперебудовні роки, виконуючи свій професійний обов'язок. Житомир, 1997. 127 с.